

מזכרת

שמחה נישואין

של

לי יצחק וחיה מושקא שיחי
גרינברג

שנת חמישת אלפים שבע מאות שמותניים ואחת לבריה
ברוקלין, ניו-יורק

ב"ה.

פתח דבר

אנו מודים לך על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואינו צאצאיינו, החתן התמים הרב לוי יצחק והכלה המהוללה מרرت חי' מושקא שיחין.

התודה והברכה לכל קרוביו המשפחה, ידידים ומכירים, שהויאלו לבוא לשМОוח אתנו ביום שמחת לבנוו, ולברך את החתן והכלה שיחין, ואותנו כולם, בברכת מזל טוב וחימס מאושרים בGESMOOT וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב הננו זהה לכבד את המשתתפים בשמחתנו - על יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר מהורי"ץ נ"ע בחתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית מרرت חי' מושקא ז"ע - בתשורה מיוחדת: עלי הגהה על חלק משיחות ש"פ תצא, י"ד אלול תשל"א, שנערכה (עבור חזרה ברadia) ע"י הרה"ח ר' משה פינחס הכהן ע"ה כ"ז, אא"ז של הכהלה.

הא-ל הטוב, הוא יתברך, יברך אתכם ואותנו, בתוק כל Achino Ben"Y חיין, בברכות מאליפות מנפש ועדبشر, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש.

МОOKIR'IM ומכבديם

משפחה סאסקין

משפחה גולדינגראג

ט"ז אלול, ה'תשפ"א

ברוקלין, נ.י.

זכיר מתנשואי לוי יצחק וחיה מושקא שיחיו גריינברג – ט"ז אלול ה'תשפ"א

ב"ה.

פוייריגען שבת פרשת תצא האט דער רבינו דער ליובאוויטשער רבבי שליט"א אונד און דעם בגאנצען כלל ישראלי מצחה בעוועגן מיט א אומגעדריכטע החועדות, אין דעם פארבריגען האט דער רבינו שליט"א ערקלעדט איביגע פון די טעימים פון דעם החועדות,

~~אלול~~ דאס איז בשיכות וואם היינט מיטאָר איז ח"י אלול אכזען טאג איו חוגש אלול, כמבעאר בארכוה אוין די שאחוות קודש פון דעם פריערדיגען רבין נשמי עdn, איז ח"י אלול דער יומ הקדוש וhablter, דאס איז דער טאג פון דעם יומ הולדת פון די ~~שניאָ~~ מאורות הגדולים (בײַ אידען) מאנטאג ח"י אלול תנ"ח (וואם חסידיים פלעהן בעבען א סימן אויף דעם יאָחד פַּרְמַשׁ נחת) איז דער יומ הולדת פון דעם בעל שם טוב, און מיטוואר ח"י אלול תק"ה איז דער יומ הולדת פון דעם אלטען רבין-דעך בעל החניא והשולחן ערוך.

האט דער רבינו שליט"א זיך געוואנדען מיט א העעה איז אין דעם מיט הבהיר דער יומ הולדת פון ~~שניאָ~~ שני מאורות הגדולים ~~דאָלעַט~~ דאל מען אינニアַראָדָעַנָּן החועדות, ז (פארבריגען בעבנען) ~~דאָלעַט~~ דעם ~~דאָלעַט~~ מעורר זיין נאך אמהל אויף למאנד החורה איז שם איז איכטער די צייט אינגעווועמען די וועלט מיט תורה דאס וואם דער רבינו שליט"א איז שוין מעורר זינט חמשה עשר בשבט (אונן מען האט שוין דאס אויך איבערגעבען כמה ~~שכחה~~ פעמים אויך די ראייא טאנציגע) עס איז מובן איז די החועפות וואם וועט קומען פון א החועדות אין דעם טאג, פון א החועדות פון ארבאים אויך עס איז נאך מעגליין-אונן אפיקלו פון יחידים אדריך אפיקלו איז אדריך איז נאך זיין, איז אידען דאלן וואם מעהָר ~~לערנגען~~ תורה וואם דאס איז יעט דער אריך וצוז השעה, אויך אינגעועמען די וועלט מיט תורה.

דעך רבינו שליט"א האט געדאגט ביים פארבריגען איז מען דאל דאס מפרנס זיין בכל המיקומות, דאריבער גיבען מיר דאס דא איבער ~~די~~ מיט די האפנונג דאס איזען בכל מקום שם וועלען זיך צו הערען צו די ריעיך פון דעם נטהא ישראלי ב"ק אדרוֹר שליט"א, וואם אאָס איז זיכער געמיינט די טובה פון דעם בגאנצען כלל ישකאל.

בײַ די החועדות האט דער רבינו שליט"א קרגיל וכדרכו בקדש געדאגט א אמר חסידות און עטליכע שיחות קודש און מיר וועלען זיך דא באמיינען איבערגעבען עטליכע נקודות פון דעם פריערדיגען רבין נ"ע פון ~~חג השבעות~~ חל, (געדרוקט איז ספר השיחות קיזתיש) שרייבט דער רבינו תורה פון דעם בעל שם טוב,

~~דאָלעַט~~ ~~דאָלעַט~~ ~~דאָלעַט~~

אמאל האט מordan היבש ~~שעט~~ געדאגט, איז אידען זיינגען די חפילין דמארי עלמא כמאמר (ברכות ו, א') חפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו

על-הגהה של שיחת ש"פ תצא, י"ד אלול תש"א, שנערכה ע"י אא"ז של הכליה למסורת בראייא

(זאת גזען ווועגן די אונזע פֿאָרַן עַזְבִּין זֶבְּרִיךְ)

ומי בעמך ישראל בויא אחד הארץ, איידן זיגנען ממשיך דעם אחד ה' בארץ.
 אין תפילין זיגנען פאראן צוויי תפילין: חפלה של ראש אוון חפלה של יד,
 איידן ווואט זיגנען די תפילין דמארי עלמא זיגנען פאראן תפילין של ראש, איידן בעלי
 מוחין אוון בעלי תורה, אוון תפילין של יד, איידן בעלי מדות טובות,
 די ברכה פון הנחת תפילין אייז אשר קדשו במצוותו זוננו וגו', השיעית
 האט אונז אידן בעהיליגט מיט די מצות, די ברכה אויף תפילין מאכט מען אויף בידיע
 תפילין, אויפן של ראש אוון אויפן של יד, אוון ל' ייגען באדרך מען בידיע תפילין
 בעבר פריער לייגט מען חפלה של יד אוון אנטבדעם חפלה של ראש.
 אין הנחת תפילין של-מעלה מיינט דער של יד, די פועלות עבודת פון
 אונסם פשותים, אוון דער של ראש מיינט, די פועלות עבודת פון בעלי תורה, הנחת תפילין
 של-מעלה אייז די עבודת בקמת עול פון אונסם פשותים העכבר, פון דער עבודת פון
 די בעלי מוחין אין ידיעת והשגת התורה.

דער רבינו שליט"א האט איין טיפע ארכיכות מבאר בעורען די תורה
 פון דעם בעש"ט, אוון אויסטפֿירט איז אונז זיגנען זיגנען זיגנען
 של יד של-מעלה-דאדרען אוון מזען איז אונז אונקומען צו לימוד התורה, וויא דער חוכן
 פון תפילין (אויף חפלה של יד) אייז דאר תורה, די פיר פרשיות התורה (וואט זיגנען
 געשראיבטען על קלף אוון ליגען אין די בתים; קדש, וויא כי יבאר, שמע אוון וויא
 אם שמוע. זיגנען זיגנען זיגנען זיגנען זיגנען זיגנען זיגנען זיגנען זיגנען זיגנען)

דער רבינו זאל בעזוזן זיין האט זיך אבעשטעלט, וואסדי התחלת
 הסדרה פון חצא, פאנגט זיך אין כי פֿאָרַן למלחמה על אויביך וגו' אפילו וויא דשי' זאגט
 אט-מלחמה הרשות בעבר איז מלחה מלחמה וויא אייז עפ"י תורה, אוון די פריער-דיבגע פרשה
 אייז די פרשה פון כי ימزا חלל באדמה די פרשה פון עבלה ערופה, אוון פאר די פרשה
 פון עבלה ערופה אייז דא די פרשה כי תצורך אל עיר ימים רבים להלחם עלי' וגו'

אויף א עטן פון מלחה, זשטלען זיך מפרשים אויף די פטניות
 וויאט בשונה תורה האלען דאר אלע או מענדישנאט סטוקים, אוון זונען מבאר אונז
 זעם, וויא זונען די פרשה פון עבלה ערופה בקצת גאנט צו זונען זונען זונען
 נאר סחט כי ימزا חלל או מען ווועט געבעונג א-חלל א בהעדרותן אונז אפֿאָל-באדמות
 אייז א פעלן א-גענט אלפֿאָל,

דער שטייגער אייז דאר איז אט מלחה, איז דאר, וויא גיט
 די מלחה ווואט בעפֿירט צו זונען זונען חלבים בעהרגטע רה"ל, עם פאלן קרבנות ל"ע,
 אייז וויא קען מען איין אווא ציטט מבעבּטַע זונען זונען א-איינציגיגען בעהרגטען אונז
 מען וויסט אפֿילו ניט וווער ער אייז, וויא קען מען אויף גאר אונגעבען באווארעגען איז
 ענגצעלען פאל, אייז דא קומט די תורה הקדשה, וויאם תורה אייז א תורה אמת, אוון זאגט
 אונז אונז, איז כי ימزا חלל באדמה אפֿילו א-איינציגיגען חלל, ליגט אויף א-הובד זאנ
 גז-באיזדא-דעגעגע.

אויף ווועמען ליגט די תורה החדש א-רויף דעם הווב,

לוי יצחק ווילם זיינטנברג

3

ניט אויף מאינדרויזטיגע מענסען, נאר אויף זקנין ושוופטיך און זוי רשי גראינברג אויפען ארט מיטחדים שבזקניך אלו סנהדרי גדולה, דאס מיטינט איז די סנהדרי גדולה ווואס זיינען אין לשכת הגזית אין ירושלים מוזען אודויים בגין און פאלט שוען מסזה בפרשה ומפֿרְבַּבְּ מפט די זקנוי העיר ההיא או ברענגן א עגלת בקר, און ומדדו וגוו" כמבען בכתוב,

דער רביע שלייט"א האט דעם עניין ממשיך בעזען בנוגע דעם חוק פון מיהו יהודי, ווואס מהאט שוין פיעל בערעדט ווועגן דעם און בייז יעט איז דער ער עניין נאר ניט מתוקן, און מען נעט ווועט אידער אידין גוים און כל ישראל-מייס אפאירעל איז ער איז א איז וווען דער בווי איז ניט דורך בעגאנען ביור כהלה, ווואס זוי שוין בעזאגט כמה וכמה פעמים איז דאם צוירה איזומת ווואס איז ניט בעזען זיינט אידין זיינען א פאלק,

אפיקלו זוי די ווואס טענען און זאגען איז דאם איז נאר אמרשל ווואס קען ארויסקומען נאר פאודא-זחים, פאר בעציילט מענסען, קען מען ארויסטלערבען פון די פרשה פון ערלה ערופה איז אפיקלו פאר איז איז איז זאגען אידען, אויב כי ימצע חיל באדמה מוזען זיך אפגעבען מיט דעם חיל די גראטש איז אידען די סנהדרי גדולה, אפיקלו די ווואס פלאטערען מלטמות, אפיקלו די ווואס זיינען אין ירושלים וואס ירושלים זאגט חום, און חענית איז על שם יגאה שלם, מעגען זיינ זיין יראים ושלמים, טארען זיינ ניט פארשווייגען איז גדייה.

דער ער עניין פון מיהו יהודי זוי שוין בעזאגט איז אויף א עניין פון שביבת דמים זוי דער רמב"ם פסקנט להלה על זסנדי הגמרא ביבמות איז ער ווואס בא רח"ל על הגוי, אונ שוף דם יהודי, ווואס עז געקבנט געבווירען וווערען איז, און עס וווערט געבווירען א גוי. מען רעדט איז דערמיט טוט מען א טויה דעם גוי, עס הויבט זיך גאר ניט און, דער גוי אליין וויל דאם ניט, עס איז שוין בעזען פאלען וו די גוים אליין האבען שפעטה פראטטען פרטעריט און זוילען בית זיין בביבט פארשריבען אלס יהודים.

אבל מדריך נויסטן איז ער עניין פון מיהו יהודי איז ניט פון א ענצעלנט פאל, נאר עס פעסגעשטעלט געוווארען געל פאלען זיין זיין וואס רבניזט ווועלכע זיינען בעשיקט געוווארען אויף אויסצטארען האבען פעסגעשטעלט איז עס איז ניט געפונג קיילשגיור כהלה, פון דער רב און ווין האט אליין בעזאגט איז ער האט זעמינט איז ער איז נאר א עדות אבל ניט זיינ בית דין שלשה,

זונט איז איז איז האט בעמאכט א שלון-א רעפערענדט-אין ארץ ישראל ווועגן דעם מ"י יהודי בעזען און 58 פראנען פון די ווואס האבען בענטפערט זיינען בעזען דעם מיהו יהודי בעזען נאר איז עס מוז זיין גיור כהלה, און ביניהם איז דא אס' חילובים (וואס באמת איז בי אידען ניטדא קיין חילוגים, וויל יעד לאיד האט א נשמה א חלק אקליםמעל)

זיכרון מנישואין לוי יצחק וויה מושקא שיחיו גריינברג – ט"ז אלול ה'תשפ"א

4

אי אלע ארמאדאקמיישע אידען ובטלבנט אן ארכזיבנו הקדושה זייןבען דורבאנוים בעגען דעם בעזען פון מיהו יהודי, וויל קיינער וויאט ניט וואס עם קען ברענבען מיט די ציימט איז הייל"ח זייןבער א איגניעעל זאל נכשלא ווערטען חתונה האבען מיט איז וואס האנט ניט בענט גיור כהלה, א איד ציטערט אויף וועגען נישואי חערובות מיט א בווי, אויב עס זאל ח"ו הייל"ח אנדרלען זיין משפחה, דער רבוי שליט"א זאגט אם עס איז א מזח אונז שריינען אויף ארדונטערנעםען די גזעה אירומה דעם שאנק פלאק וואס מען קלעפעט צו, צו דעם ישראל. מיט די געלדער וואס מען מאכט אפיקעלס איזן די שוהלען ביי כל נדרי וואס אידען גיבען דאן וויל מען האט מורא פאר דעם יומם הדין פון זום הכהנים אפז, מיט די געלדער זיל מען אייבאראדענען גוים איזן ארץ ישראל וואס דער אויבערשטער האט געבען אידן בברית בין הבתרים, אונז זיין וויל מען אייבערגעבען צו היטען דעם ישראל פון די שונאי ישראל. עס מוז זיין דער ואתחה תבער הדם הנקי מקרבך, אונז וויל רשי". זאגט אויף דעם מביד שם נמצאו ההורג אחר שנחערפה העברה הרוי זה יהחב והוא הישר בעני ה", דאס ממיינט איז אפיקלו וויל מען האט שווין אלעט געטוען ביי כי ימצאו חלל באדמה, אונז ונכפר להם הדם, דארף מען נאר אלץ זוכען אויף מבער זיין דעם הורג אונז דאס היחס בעינוי ה", אונז אונז גועגען דעם מיהו יהודי געזען, טאר קיינער ניט רוען ביז מען ווועט משנה זיין דעם בעזען איז נאר גיור כהלה מוז זיין ביי גיור.

דער רבוי שליט"א האט כדרכו בקודש מבאר געלזען דעם פרש"י אויפן פסוק אשר קרב בדרכו, וואס רשי"י אגבבמבעטבבגעטבבגעטבבגעט שטעלט זיין אויף די ווערטער אשקרך בדרכו, לכארה איז דארף רשי"י מפרש דעם טייטש פון קאנז-וואס מיינט דער פסוק קרב נאר וואס דארף רשי"י אויך מעתק זיין די ווערטער אשר אונז בדרכו, אונז פאר וואס מוז רשי"י ברענבען דא דרי פירושים, אונז דער סדר הפירושים, דער ערטשר פירוש איז לשונן מקרה, דבר אחר לשונן קרי וטמאה, אונז נאר אדבר אחר לשונן קור וחום, מיט די גאנצע ארכיכות ברש"י, נאר פארשענען גלייך זולמען קען יעט דא דאס ניט אייבערגעבען, נאר א קורצען תבעקב וווארט פון נאר אשליה איז רשי", נאר וואס מוז רשי"יANKUMU צו א משל, משל לאמבטי רוחחת שאין כל ברוי"י יכול ליריד לתוכה בא בנ בליעל אחד וקפץ ויריד לתוכה אף ע"פ פוכוה הקרה אותה בפני אחרים, אלע מהל א משל איז מבאר דעם נמשל וווען מען איז מוכחה דערצו, דא איז דאר לכארה פשוט ומובן וויל רשי"י זאגט פריער שהי"י כל האומות יראים להלחם בכם ובה זה וחתמייל והראטה מקום לאחרים, נאר גונז איז געם משל קען און חמץ למקרא פרעגן,

פאר וואס ווועט דאס זיין הראה מקום לאחרים, אדרבא עמלק קומעדי מלכמת האלטן

מיט די אידן דערציגילט דארך די תורה איז ער האט בעהאט אַטְפֵּלָה ווילוש יהושע
את עמלק ואט עמו ליפי חרב, מילא וועלען דארך אנדערס מורה האבען זיך צו טשפערען
זו די אידן, דאריבער בראונגבט רש"י אַטְפֵּל אֹונָן שרייבט באָן בליעל אחד, איז עס
אייש בעקופטען אַטְפֵּל אֹונָן בליעל אוֹן אִיז אַרְיִינְגּוּשְׁפְּרוֹנוֹגּעַן אַעֲ"פּ שְׁבֶּבֶת
הקרה אָוָתָה בְּפִנֵּי אַחֲרִים. – ~~אַעֲ"פּ דַּעֲרָךְ יְמִינְךָ וְאַתָּה אַתָּה~~
אַיִדָּן דָּאָרָפּ ווּוּסְפָּעָן אַז זִיכְּרָיְתָהּ קָדְמָהּ קָדְמָהּ אַז אָוָתָה אַז פָּאָלָק
וּוְאָסְכָּם כָּל הַאֲוֹמוֹת יְרַאַי לְהַלְּחָם בָּכֶם, אַמְבָּשִׁי דְּרֻתְּחָתָה שָׂאֵין כָּל בָּרְיִי, יְכֹלָה לִירַד בְּתוֹכוֹתָה.

דעָרְרָבִי שְׁלִיטְיָא האט אוֹיסְגָּעְטִיְּיטָשׁ די פְּסָוקִים פּוֹן כִּי תָמָא לְמַלְחָמָה
על אוּבִּיר וְגֹוֹ אַז דָּאָם מִיִּנְגַּט עֲבוֹדַת הַחֲפָלָה וְוֹי עַס שְׁטִיבָת אִין זָהָר שְׁעַת צְלוֹתָה
שְׁעַת קְרֵבָא, וּבִיחוּד אִישׁ דַעַם חִוְדַש אַלְוָל וּוְיָסְפִּירְטָם טִיְּשָׁעָן וּבְכָתָה אַת אַבְיִי, וְאָת
אַמָּה יָרַם יָמִים, וּוְאָמָר יְרָחָמִינְט אַחֲנְדָשָׁאָגָן אַדְם בְּיִיטָּה אָוִיף חִוְדַש אַלְוָל, אוֹן
אַרוּמְגָעָרְעַדְט בְּאַרְוֹכָה/~~דִּי גָּאנְצָעָה~~ אַיִן עַבְדָּתָה ^{אַיִל} הַשָּׁם, אַז עַס זָאַל וּבְכָתָה, בְּכַיִי,
שְׁלַבְעַהְהָה ~~מַפְכֵּלָה~~ גְּבוּגָן, בִּיזְבִּעָה וּבְעַלְתָּה וּבְהַתָּה לְקָה לְאַשְׁתָּה ~~בְּזַעַפְתָּה~~ עַד זָאַגְוָן אַיִן דִּי ~~הַפְּרָמָנָה~~
~~כַּי בְּגַלְגֵּל עֲשֵׂנָה~~, צְבָאות שָׁמוֹן וְגַנוּאַלְקָה קְדוֹשָׁה יִשְׂרָאֵל אַלְקִי, בְּלַהֲרֹץ בְּקָרָא.

אַז אָז אָז אָז אָז, אַז אָז אָז אָז אָז.
נְצָרָה אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז.
זָהָר אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז.

אָז
אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז
אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז אָז

ב"ה.

פוייריגען שבת פרשת תצא האט דער רביה, דער ליובאָויטשער רביה שליט"א, אונז אוון דעם גאנצען כלל ישראל מזוכה געווען מיט אַ אומגערכטעה התועדות,

אין דעם פארבראיינגען האט דער רביה שליט"א ערקלערט איינע פון די טעמיים פון דעם התועדות,

או דאס אויז בשיכות וואס היינט מיטוואר¹ אויז ח"י אלול, אַכצען טאג אין חודש אלול, כמבוואר בארכאה אין די שיחות קודש פון דעם פריערדיגען רביה נשמתו עדן², אויז ח"י אלול דער יומ הקדוש והבהיר, דאס אויז דער טאג פון דעם יומ הולדת פון די שני מאורות הגדולים³ (ביי אידען) : מאנטאָג ח"י אלול תנ"ח (וואס חסידים פלאגען גבעען אַ סימן אויף דעם יאָחר נחת⁴) אויז דער יומ הולדת פון דעם בעל שם טוב, אונז מיטוואר⁵ ח"י אלול תק"ה אויז דער יומ הולדת פון דעם אַלטען רביהו – דער בעל התניא והשולחן ערוץ. –

האט דער רביה שליט"א זיך געוואָנדען מיט אַ הצעה או אין דעם יומ הבahir, דער יומ הולדת פון די שני מאורות הגדולים, זאל מען איינאָרדענען התועודותין (פארבראיינגען) צו מעורר זיין נאָך אַמְּאָהָל אויף לימוד תורה – או עס אויז אַיצטער די צייט איינצונעמען די וועלט מיט תורה, דאס וואס דער רביה שליט"א אויז שוין מעורר זיין חמשה עשר בשבט⁶ (אונז מען האט שוין דאס אויך אַיבערגעגעבען כמה פעמים אויך דאָ אויף די רַאֲדִיאָ סטאנציע). עס אַרביס – אויב עס אויז נאָר מעגליך – אונז אַפְּילוּ פון ייחדים, אַדער אַפְּילוּ אַ החלטה טוביה אַין דעם – פון אַ יחיד אַדער אַ יחידה, וועט געויס פועל זיין, או אידען זאלן לערנען וואס מעאר תורה, וואס דאס אויז יעכט דער צורך וצו השעה, אויף איינעמען די וועלט מיט תורה.

דער רביה שליט"א האט געזאגט בייס פארבראיינגען או מען זאל דאס מפרסם זיין בכל המקומות, דאַריבער גיבען מיר דאס דאָ אַיבער מיט די האָפְּנוֹנְג דאס אַידען בכל מקום שם וועלען זיך צו הערען צו די רײַיד פון דעם נשיא ישראל כי'ק אַדמוּיר שליט"א, וואס דאס אויז זיכער געמיינט די טוביה פון דעם גאנצען כלל ישראל.

בֵּין די התועדות האט דער רביה שליט"א כרגיל וכדרכו בקודש געזאגט אַ מאמר חסידות⁶ אונז עטלייכע שיחות קודש⁷, אונז מיר וועלען זיך דאָ באַמְּיעָן אַיבערגעגעבען עטלייכע נקודות פון די שיחות קודש.

(1) כנראה – יומ השידור דשיחות אלו בראדיאָ.

(2) ראה סה"ש תש"ג ע' 141 ואילך. ובכ"מ.

(3) בראשית א' צז.

(4) ראה לקו"יד ח"י לא, ב. סה"ש שם ע' 146. שם ע' 188. ובכ"מ.

(5) לקו"ש ח"י ע' 312. תוו"מ התועודותין חס"ג (תשל"א ח"ב) ע' 186 ואילך.

(6) ד"ה כי תצא – סה"מ תשל"א ע' רаг ואילך; תוו"מ התועודותין חס"ה (תשל"א ח"ד) ע' 150 ואילך.

(7) תוו"מ התועודותין שם ע' 155 ואילך. ושי'ג.

איינע פון זי: אין די שיחות קודש פון דעם פרייערדיגען רבין ניע פון חג השבעות ש"ת,
(געדרוקט אין ספר השיחות קיז ש"ת⁸), שרייבט דער רבינו ניע א תורה פון דעם בעל שם טוב:
אםאל האט מורנו הבעש"ט געזאגט, אז אידען זייןען די תפילין דמארי עלמא, כמאמר
(ברכות ו' א') תפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו וממי בעמך ישראלי גוי אחד בארץ⁹, אידען
זייןען ממשיך דעם אחד ה' בארץ.

אין תפילין זייןען פאראן צוויי תפילין: תפלה של ראש אוון תפלה של יד. אידען ואס
זייןען די תפילין דמארי עלמא, זייןען פאראן תפילין של ראש, אידען בעלי מוחין אוון בעלי
תורה, אוון תפילין של יד, אידען בעלי מדות טובות.

די ברכה פון הנחת תפילין אייז אשר קדשו במצוותיו וצונו וגוו. השיעית האט אוון אידען
עהיליגט מיט די מצות. די ברכה אויף תפילין מאכט מען אויף ביידע תפילין, אויפן של
ראש אוון אויפן של יד, אוון לייגען באדארף מען ביידע תפילין, אבער פרייער לייגט מען
תפלה של יד אוון נאכדים תפלה של ראש.

אין הנחת תפילין של מעלה מיינט דער של יד, די פועלות עבודה פון אנשים פשוטים, אוון
דער של ראש מיינט, די פועלות עבודה פון בעלי תורה. הנחת תפילין של מעלה אייז די
עבודה בקבלת עול פון אנשים פשוטים העכער, פון דער עבודה פון די בעלי מוחין איין
ידעית והשגת התורה.

דער רבינו שליט"א האט אין א טיפע אריכות¹⁰ מבאר געוען די תורה פון דעם בעש"ט, ובפרט
דעם לשון וועגן די אנשים פשוטים ניט "יד", נאר תפילין של יד, אוון אויסגעפירט – אז דאס
באווייזט איז אַלע אידען אויך די אידען ואס זייןען בחבי תפילין של יד של מעלה – דארפען אוון
מווען אַנְקּוּמוּן צו לימוד התורה, ווי דער תוכן פון תפילין (אויך תפלה של יד) אייז דאך תורה, די
פיר פרשיות התורה (וואס זייןען געשריבען על קלף אוון לייגען אוון די בתים); קדש¹¹, והי כי
יבאך¹², שמע¹³ אוון והי אם שמוע¹⁴. וכמפורש במד"ת¹⁵ (א, ב) איז די ואס (ע"פ תורה) איין להם
פנאי אייל הקב"ה קיימו מצות תפילין ומעלה אני עלייכם כאילו אתם יגעים בתורה יומם ולילה.

נאך א שיחה: דער רבינו זאָל געזונד זיין האט זיך אַבעגעשטעלט, ואס די התחלה הסדרה פון
תצא, פאננט זיך אן "כי תצא למלחמה על אויביך וגוו", אפלו ווי רשי"ז אַגט איז "במלחמת
הרשות" – אבער איזא מלחמה וואס אייז עפ"י תורה, אוון די פרייערדיגע פרשה אייז די פרשה פון
"כי ימצא חלל באדמה"¹⁶, די פרשה פון עגלת ערופה, אוון פאר די פרשה פון עגלת ערופה אייז

(8) עי 133.

(9) דברי הימים-א ז, כא.

(10) ראה לקו"ש ח"ט עי 347 הערכה 7; תויימ התווועדיות שם עי 168 הערכה 99.

(11) בא יג, א וαιלך.

(12) שם, יא וαιלך.

(13) ואתחנן, ז, ד וαιלך.

(14) עקב יא, יג וαιלך.

(15) = במדרשי תהילים.

(16) פ' שופטים כא, א וαιלך.

דא די פרשה "כי תצור אל עיר ימים לרבים להלחם עליי וגוו"י¹⁷, אויך אַענין פון "מלחמות הרשות"¹⁸; שטעלען זיך מפרשימים (בעה"ט¹⁹) אויף די סמכות פון די פרשיות – וואָס במשנה תורה (ברכות דכ"א ב') האלטען דאָך אַלע אָז מען דרשנית סמכים – און וואָס עגלת ערופה קומט **באמצע** דיני מלחמה. און האט מבאר געווען אין זעם אָז די **סמכות** פון די פרשה פון עגלת ערופה לערנט אָז אֲפִילו "כי ימץא חלל" אינמייטען פון אָ מלחמה (ニיט נאָר סטס "כי ימץא חלל")²⁰,

– דער שטייגער איז דאָך אָז אין אָ מלחמה, זייןען דאָך, ווי גוט די מלחמה וווערט געפירות, דאָ חללים געהרגיטע רח"ל, עס פאלן קרבנות ל"ע, און כי יצא למלחמה איז דאָך ע"מ להרוג וכוי – מענשליכער לעבן האט ניט די חשיבות וכוי –

אייז ווי קען מען אין אָזא צוּם הארץן, מאָכוֹן אַגרויסן שטורים ווועגן אָ אייניציגען געהרגטין וואָס מען וויאַיסט אֲפִילו ניט וווער ער איז, ווי קען מען זיך גאָר אַנגעבען באָוָאָרענען אָזא ענצעלען פֿאָל; אייז דאָ קומט די תורה הקדושה, וואָס תורה איז אָ תורה אמרת²¹, און זאָגט אונז אָן, אָז "כי ימץא חל באַדמָה", אֲפִילו אָן אַיְינְצִיגְעָן חלל, ליגט אויף אַלעמן – ביז צו די העכסטע – סנה' גדולה²² – צו שטורעמען אין דעם.

כְּנַיל, אויף וועמען ליגט די תורה הקדושה אַרוֹיף דעם חוב, ניט אויף מינדעראָויכטיגע מענשען, נאָר אויף "זקניך ושפֿטיך"²³, און ווי רשיי ברײַינגט אַויפֿן אַרט (פון ש"ס²⁴) "מיוחדים שבזקניך אלו סנהדרי גדולה", דאָס מיינט אֲפִילו אָן חמיש אַרְף שוין וויסן אָז די סנהדרי גדולה וואָס זיצען אין לשכת הגזיות²⁵ אַין ירושלים מזען אַרוֹיס גִּין אָן טווען כמצווה בפרשה מיט די "זקנֵי הָעִיר הָהִיא"²⁶ אָן ברענגען אָ "עגלת בְּקֶרֶר"²⁷, אָן "וּמְדֻדוּ וְגַוּ"²⁸ כMOVABA בכתוב.

דער רבִי שליט"א האט דעם עניין ממשיך געווען בנוגע דעם חוק פון מיהו יהודי, וואָס מיהאָט שוין פיעל גערעדט ווועגן דעם, און ביז יעוץ איז דאָך דער עניין נאָך ניט מתוקן, און מען נעמט אַריין גוים אָין כלל ישראל מיט אָ פֿאַפְּירעַל אָז ער איז אָ אַיד וווען דער גוי איז ניט דורכגעגענְגָען גיור כהלה,

וואָס ווי שוין גזאָגט כמה וכמה פעמים איז דאָס אָ גזירה אַיומה וואָס איז ניט געווען זייט אַידן זייןען אָ פֿאָלק,

אֲפִילו ווי די וואָס טענְגָען אָן זאגען אָז דאָס אָז נאָר אָ מכשול וואָס קען אַרוֹיסקומען פֿאָר געציילטע מענשען, קען מען אַרוֹיסלערנען פון די פרשה פון עגלת ערופה אָז אֲפִילו פֿאָר אַיְינְצִיגְעָן אַידען, אויב "כי ימץא חל באַדמָה" – מזון זיך אַפְּגַעַבָּן מיט דעם חל דִי גרעסטע

(17) שם כ, יט ואילך.

(18) ספרי ופרש"י שם.

(19) שם כא, א; ושם: "כי ימץא חל – סמך לפרשת מלחמה, שבשעת מלחמה דרך למצוא חללים".

(20) מלacci ב, 1.

(21) פרשיי פ' שופטים כא, ב – הובא להלן בפנים.

(22) פ' שופטים שם.

(23) סוטה מד, סע"ב. וש"ג.

(24) סנהדרין פ, ב (במשנה). מדות פ"ה מ"ד. מכילתא ס"פ יתרו. פרשיי ר"פ משפטים. ועוד.

(25) פ' שופטים שם, ג.

מצרפת מנישואו לוי יצחק והי' מושקא שיחיו גריינברג – ט"ז אלול ה'תשפ"א

פון די אידען, די סנהדרי גדולה, אפילו די וואס פלאנירען מלוחמות, אפילו די וואס זיצען אין ירושלים, וואס ירושלים זאגט תוס' אין תענית דט"ז ע"א²⁶ איז על שם יראה שלם, מעגן זיין יראים ושלמים, טארען זי ניט פארשווייגען אצא גזירה.²⁷

– מען רעדט איין איז דערמיט טוט מען אַ טובָה דעם גוי, עס הוויבט זיך גאָר ניט אָן, תורה אַמת זאגט אָז עס אִיז אַ תקלָה וְרֹעה גְּדוּלָה אוֹיךְ פָּאָרְן גוֹי²⁸. אוֹיךְ – דער גוי אַלְיאָן וויל דאס ניט, מען נָאָרט עַמְּאָפָּה, עס אִיז שוֹין גְּעוּוֹן פָּאָלָעָן וויאָס די גוֹיִם אַלְיאָן האָבעָן שְׁפָעַטָּעָר פרָאָטָעַסְטִירָט אָוֹן ווילעָן ניט זיין פָּאָרְשְׁרִיבָּעָן אַלְסָן יְהֻדִּים. –

אֶבְּעָר מֵידָאָרָף ווַיְסַעְעַן דָּעַם בִּיטְעָרָן מָוָרָאַדְיָגָעָן [זָאָךְ] אָז דָּעַר עֲנֵין פָּוֹן מִיהוּ יְהֻדִּי אִיז ניט אָעַנְצָעַלְנָעָם פָּאָל, נָאָר עַס זִיְינָעָן פָּעַסְטָגְּעַשְׁטָעָלָט גְּעוֹוֹאָרָעָן²⁹ הָוָנְדָעַטָּעָר פָּאָלָן אָוֹן עַס קָוָמָעָן צוֹאָד אָוֹן נָאָךְ.

אָנִיט אַיְדָן, אָגָוי, הָאָט גַּעֲמָאָכָט אַשְׁאָלָוֹן – אַ רְעַפְעָרָעָנְדוֹס – אַיְן אַרְצָן יְשָׂרָאֵל צְוֹוִישָׁן אַלְעָא קְרִיְיזָעָן (וְוָאָס דָּעַר רָוב שְׁטִימָט פָּאָר דִּי לִינְקָעָ פָּאָרְטִיָּעָן) ווְעַגְעָן דָּעַם מִיהוּ יְהֻדִּי גְּעַזְעָץ, אָוֹן 58 פְּרָאָצָעָנְטָן פָּוֹן די וויאָס האָבעָן גְּעַנְטְּפָעָרָט זִיְינָעָן גְּעַגְעָן דָּעַם מִיהוּ יְהֻדִּי גְּעַזְעָץ, נָאָר אָז עַס מָזָן זִיְינָן גִּיּוֹר כְּהַלְכָה!³⁰

(26) תודה הר.

(27) ברשימת ההנחה נכתב כאן :

דָּעַר עֲנֵין פָּוֹן מִיהוּ יְהֻדִּי ווְיַשְׁוִין גְּעַזְעָט אִיז אוֹיךְ אַעֲנֵין אַזְוִי ווְיַשְׁפִּיכָת דְּמִים, ווְיַדְעַר רַמְבָּס פְּסָקִינְט להלכה (פִּיְּבָּמָאִיסְוָרִי בִּיאָהָהּ), עַל יְסוֹד הַגְּמָרָא בִּיבְּמוֹת דִּי כִּיגְלָה³¹ אָז דָּעַר ווָאָס באָרְחַל עַל הַגְּוִי "ישׁ בְּהַפְּסָד שְׁאַיִן בְּכָל הַעֲרוּוֹת כְּמוֹתוֹ .. וְהַבָּא מִן הַכּוֹתִית אִינוֹ בְּנוֹ", אִיז מוּבָן אָז דָּאָס אִיז ווְיַשְׁפִּיךְ דָּם יְהֻדִּי, ווָאָס עַס ווְאָלָט גְּעַקְעָנְטָן גְּעַבְוִירָעָן ווְעַרְעָן אַיְדָן, אָוֹן עַס ווְעַרְטָגְּבָּרָעָן אַגְּוִיל.

אָז כִּיק אַדְמָוּרְהָעֵבִיר קּוֹלְמוֹס עַיִּז.

(28) ראה גם תוי'ם התועדיות ח'ס' (תש"ל ח"ג) ס"ע 424. ובכ"מ.

(29) ברשימת ההנחה נכתב כאן :

[נָאָר עַס] אָז [פָּעַסְטָגְּעַשְׁטָעָלָט גְּעוֹוֹאָרָעָן] דָּעַר פָּאָל פָּוֹן גִּיּוֹר וַיְנָהָהּ, ווָאָס רְבִנִּים ווְעַלְכָּעָן זִיְינָעָן גְּשִׁיקְט גְּעוֹוֹאָרָעָן אוֹירָפָאָרְשָׁעָן האָבעָן פָּעַסְטָגְּעַשְׁטָעָלָט אָז עַס אִיז נִיט פָּוֹן גְּעוּוֹן קִיּוֹן גִּיּוֹר כְּהַלְכָה, אָוֹן דָּעַר רָב אִין ווְיַהְוָה האָט אַלְיאָן גְּעַזְעָט אָז עַר הָאָט גַּעֲמִינָט אָז עַר אִיז טָאָר אַדְוָת אָבָעָר נִיט פָּוֹן דָּעַם בֵּית דִין של שְׁלָשָׁה.

אָז כִּיק אַדְמָוּרְהָעֵבִיר קּוֹלְמוֹס עַיִּז, ווְתִּקְוֹן (כְּבָפְנִים).

(30) ברשימת ההנחה נכתב כאן :

... אָוֹן בִּינְיָהָם אִיז דָּאָס חִילּוֹנִים (וְוָאָס בְּאַמְתָה אִיז בַּיְּאָדָעָן נִיט דָאָקִיּוֹן חִילּוֹנִים³², ווְיַיְלָעָר אַיְדָן :

אָנְשָׁמָה אַחֲלָק אַלְקָהָמָעָלָה,

דִּי אַלְעָאָרְטָאָדָקְשִׁיעָן אַיְדָעָן אַיְן אַרְצָינוּ הקְדוּשָׁה זִיְינָעָן דּוֹרְכָאָוִיס גְּעַגְעָן דָּעַם גְּעַזְעָץ פָּוֹן מִיהוּ יְהֻדִּי, ווְיַיְלָעָר ווְיִיסְטָן נִיט ווָאָס עַס קָעָן בְּרַעְנָעָן מִיט די צִיְּתָן אוּ הַלְּיָתָן זִיְינָעָר אַיְינְיקָעָל זָאָל נְכָשָׁל ווְעַרְעָן חַתּוֹנָה

א) הלכה 2.

ב) עמוד א.

(ג) בכללות הענין ראה גם שיחות י"ט בסלו; ש"ב ווְיַשְׁבָּנָה זֹו (トイ'ם התועדיות חס'ב – תשל"א ח"א – ע' 339 ואילך; ע' 364; ע' 399). ובכ"מ.

(ד) ראה גם שיחות כ"ר מנ"א שנה זו (トイ'ם התועדיות חס'ה – תשל"א ח"ז – ע' 88). ובכ"מ. – ושם, שהמדובר רק ב-54-55 מקרי גירוש בלבד, כפי שהרבנים הודיעו, אלא "המציאות היא שעלה מספר 300, כך, שמלבד אותן 52-54 מקרים, יש עוד 250 שאצלם לא נערכה אפילו "צְרֻמָּונִיא" על הננייר, אלא מיד רשמו אותן בתור יהודים!"

(ה) ראה גם שיחות כ"ר מנ"א הנ"ל (שם ע' 89). ובכ"מ.

(ו) איוב לא, ב. תניא רפ"ב.

(ז) = הִי לֹא תַּהֲיִ.

דער רביע שלייט"א זאגט איז עס איז א מצוה חמורה שרייען אויף אַרְוָנְטֶעֲרָנְעָמָעָן די גורה איזומה, דעם שאנד פלאק וואס מען קלעפעט צו, צו דעם עם ישראל.³¹

קיינער טאר ניט רוען ביז מען וועט משנה זיין דעם געזע איז נאר גיור כהלה מוז זיין בי גיור.

דער רביע שלייט"א האט כדרכו בקדוש מבאר געוווען דעם פרש"י אויפן פסוק "אשר קרד בדרכ" ³², וואס רשי"י שטעלט זיך אויף די ווערטער "אשר קרד בדרכ", לכארה איז דאך רשי"י מפרש דעם טייטש פון "קרך" – וואס מיינט דער פסוק "קרך" – נאך וואס דאך רשי"י אויך מעתק זיין די ווערטער "אשר" אונן "בדרכ", אונן פאר וואס מוז רשי"י ברעגען דא דריי פירושים, אונן דער סדר הפירושים, דער ערשות פירוש איז "לשון מקרה", "דבר אחר לשון קרי וטומאה", אונן נאך א "דבר אחר לשון קור וחוסם", מיט די גאנצע ארכיות ברשי"י ³³, נאר פארשטענדליך קען מען יעצט דא דאס ניט איבערגעבען, נאר א קורצען ווארט פון נאך א שאלה אין רשי"י,

נאך וואס מוז רשי"י אנקומען צו א משל; "משל לאmbطي רותחת שאין כל ברוי' יכול להידך לתוכה בא בנ בלייל אחד וקפץ וירד לתוכה אף ע"פ שנכהה הקרה אותה בפני אחרים",

אלע מאהיל פון א משל איז מבואר דעם נמשל ווען מען איז מוכרא דערצו, דא איז דאך לכארה פשוט ומובן, ווי רשי"י זאגט פריער "שהיה כל האומות יראים להלחם בכם ובא זה והתחיל והראה מקום לאחרים",

נאך איניין פון די הוספות ביואר ע"י המשל: אונן דעם משל קען מען פרעגען, פאר וואס וועט דאס זיין "הראה מקום לאחרים", אדרבא, עמלק קומענדיג מלחמה האלטן מיט די אידין

האבען מיט איז א וואס האט ניט געהאט גיור כהלה; א איד ציטערט אויף וועגען נישואי תערובות מיט א גוי, אויב עס זאל חי'ו היל'ת אנרייען זיין משפהה. אך כי"ק אדמור"ר העביר קולמוס ע"ז.

(31) בראשית ההנחה נכתב כאן:

מיט די געלדר וואס מען מאקט אפיקעלס אין די שוחלען בי כל נדרי", וואס אידען גיבען דאן וויל מען האט מורה פאר דעם יומן הדין פון יום הcpfוריים, איז, מיט די געלדר וויל מען אײַנָּאַרְדָּעָנָן גוים און ארץ ישראל וואס דער אויבערשטער האט געגעבן אידין בברית בין הבתרים³, אונן זיין וויל מען איבערגעבען צו הייטען דעם עס ישראל פון די שונאי ישראל.

עס מוז זיין דער "וואתיה תעבער הדם הנקי מקרבך", אונן ווי רשי"י זאגט אויף דעם "מגיד שאמ נמצא ההוור אחר שתערפה העגלה הרוי זה יהרג והוא השיר בעני ה'", דאס מיינט איז אפילו ווי מען האט שווין אעלעס געטוען בי "כי ימצא חלל באדמה", אונן "וונכפר להם הדם", דאך ממע נאך אלץ זוכען אויף דעם הורג אונן דאס איז "הישר בעני ה'", איזוי אויך וועגען דעם מיהו יהודי געזע, טאר קיינער ניט רוען ... אך כי"ק אדמור"ר העביר קולמוס ע"ז, ותיקן בסופו (כבפניהם).

(32) ס"פ תצא.

(33) ראה תוכים התועודוויות חס"ה (תשל"א ח"ד ע' 164 ; ע' 173 ואילך).

(ח) ראה גם שיחת ב"ף מנ"א הניל (שם ע' 87). ובכ"מ.

(ט) לך לך, יח ואילך.

(ז) ס"פ שופטים.

דערצילט דאך די תורה איז ער האט געהאט אַ מפלגה גדולה "ויכלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפֿי חרב"³⁴, במילא וועלען דאך אנדערע נאך מער מורה האבען זיך צו טשעפען צו די אידן, דאריבער ברעננט רשיי אַ משל און שריבט "בא בן בליעל אחד", איז עס איז געקומען אַ בן בליעל, ער איז אַ בן בליעל און איז אַריינגעשפֿרונגען, "אַעֲיָפּ שְׁנִכּוֹת הַקְּרָה אֲוֹתָה בְּפִנֵּי אֶחָרִים". – רעדט דער יצה"ר אײַן אָז דאס ווֹאָס נענש – איז ווֹיל ער איז אַ בן בליעל; ווֹיבָאַלְד אַבער אָז קפאַז (חאָטש זִיכְעָר ווֹיל ער זיך ניט אַפְּבָרִיעַן) באַוְוִיזְט אָז די אַמְבָטִי איז קָאַלְט³⁵.

דער רבּי שליט"א האט אויסגעטיטיש די פֿסּוּקִים פֿוֹן "כִּי תֵּצֵא לִמְלָחָמָה עַל אֹיְבִיךְ וְגוּיִי"³⁶, אָז דאס מיינט – ברוחניות – עבודת התפלה, ווי עס שטייט אין זהרא³⁷ "שְׁעָתָ צְלוֹתָא שְׁעָתָ קְרָבָא", וביחוד אין דעם חדש אלול ווי ספרים טיטישען³⁸ "וּבְכָתָה אֶת אָבִי וְאֶת אֶםְהָ יְרָחִים"³⁹, – ווֹאָס "ירח" מיינט אַ חדש – און דאס גִּיט אֹיְףׂ חדש אלול, און אַרְוָמְגָעָרָעָדָט באָרוֹכוֹה⁴⁰ – בריאנְגָּעָנְדִּיגּ דעם לְקוּיַּת דאָז⁴¹ – די גאנְצָעָה פרְשָׁה אַין עֲבוֹדָת הַשָּׁם, אָנוּ אָז עס זאָל זיִין "וּבְכָתָה", בכִּי של שמחה⁴², אָנוּ בריאנְגָּעָן די גָּאָולָה האַמְתִּית וְהַשְּׁלִימָה ווי ער זאגְט אַין דער הפטורה⁴³: רני עקרה גוי פְּצָחִי רנה וצְהָלִי גוי אמר מרחְמָךְ ה'.

(34) בשלח יז, יג.

(35) בראשימת ההנחה נכתב וכך:

איידן דערפֿן וויסען אָז זיי זיינען אַזְאָ אָומה, אַזְאָ פָּאלְק, ווֹאָס "כָּל הָאוּמּוֹת יְרָאִים לְהַלְּחָם בְּכָם", אַ "אמְבָטִי רותחת שאין כל ברְיִי יְכֹלֶה לִירְד בְּתוֹכָה".

אַז כִּיּ אַדְמָוּרְהָ העֲבִיר קּוֹלְמוֹס עַיִּז.

(36) ר"פּ תְּצָא.

(37) הובא בלקויית ר"פּ תְּצָא (לד, ג. לה, ג). ובכ"מ. וראה זהרא ח"א רם, ב. ח"ג רמג, א (ברע"מ). תקו"ז תי"ג (כת, ב).

(38) ל"ית להאריז"ל עה"פּ. וראה גם ז"ח עה"פּ (נה, סע"ד).

(39) תְּצָא כָּא, יג.

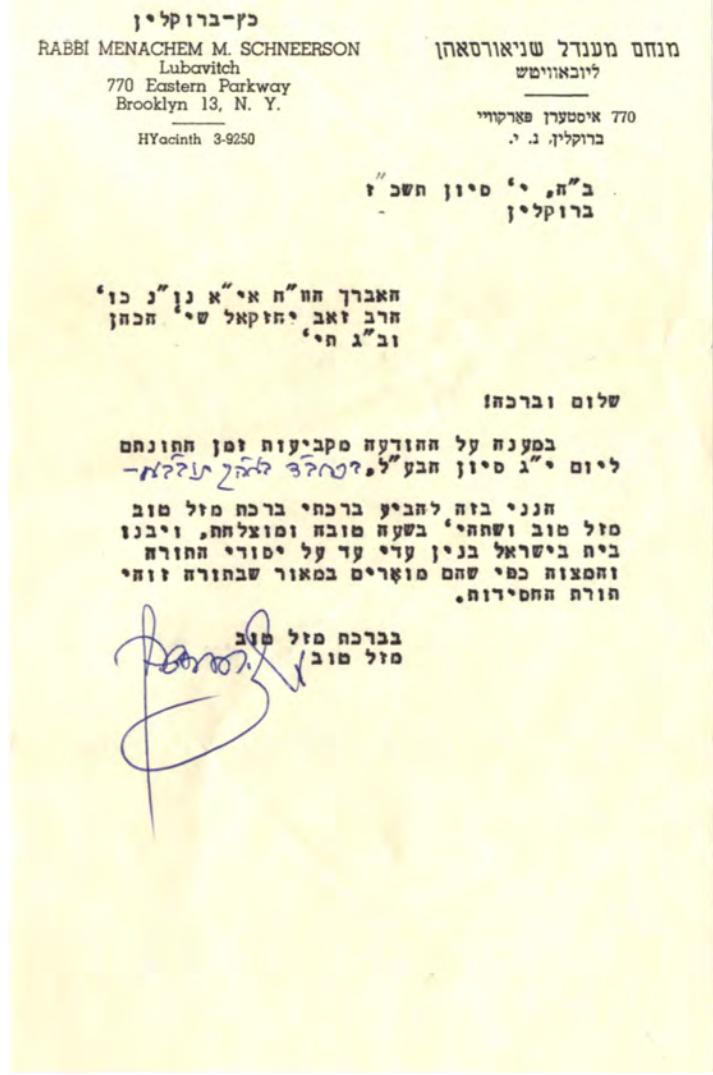
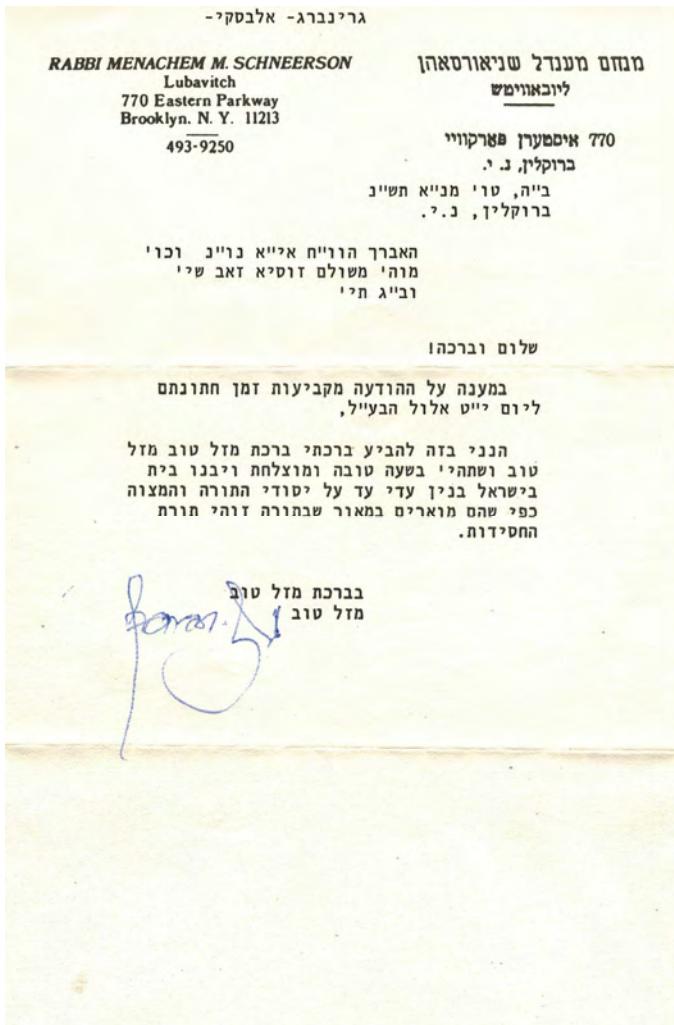
(40) בהמאמר ובהשיחות שלפני – תור"מ התווועדיות שם ע' 150 ואילך; ע' 155 ואילך.

(41) דליעל הערכה – 37 – ואילך.

(42) ראה לקו"ת שם לו, ג. לה, ד.

(43) ישעי נד, א-יו"ד.

זיכרון מנישואין לוי יצחק וחיה מושקא שיחיו גראינברג – ט"ז אלול ה'תשפ"א

מכتب לחתונת הורי החתן

מכتب לחתונת זקי הכללה הרה"ח ר' זאב יחזקאל הכהן וזוגתו שיחיו כץ

החתן רצה שמקום החתונה יהיה בנהלה של הרבי באה"ק, ואף שהי' מאד קשה לסדר, בשעתו, חתונה גדולה בכפר חב"ד, עכ"ז הייתה החתונה שם. וכנראה אכן ההוספה בכתיב"ק:
בכח'ך באה"ק טובב"א –

לזכות

החתן הת' לוי יצחק והכלה מרת חי' מושקא שיחיו

גרינברג

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומזלחת

ט"ז אלול, ה'תשפ"א

נדפס על ידי ולזכות הורייהם

הרה"ת ר' משולם זוסיא זאב וזוגתו מרת מרים שיחיו גרינברג

הרה"ת ר' אברהם יהודה הלוי וזוגתו מרת דבורה לאה שיחיו סאסקין

ולזכות זקניהם

מרת דבורה שתחי' גרינברג

הרה"ת ר' יהודה ליב וזוגתו מרת דואניה שיחיו אלעוסקי

הרה"ת ר' משה גבריאל הלוי וזוגתו מרת GITL שיחיו סאסקין

הרה"ת ר' זאב יחזקאל הכהן וזוגתו מרת רישא שיחיו כ"ץ